1. Perkame ES rinkai jau pateiktą jautieną ir iš jos gaminame mėsos gaminius. Ar EUDR privalomai reikalauja kiekvienos jautienos partijos DDS numerį susieti su konkrečiomis mūsų gaminių partijomis, ar pakanka saugoti duomenis apie tiekėją ir pirkėją bei DDS numerį, jei jį privalome gauti kaip pirmasis pirkėjas? Prašome nurodyti, kokio detalumo atsekamumo VMVT reikalaus patikrinimo metu.

   Atsakymas: <u>Pirmasis</u> tolesnės grandinės veiklos vykdytojas turi surinkti ir saugoti jam perduotus DDS arba (SD) numerius bei kitą informaciją apie atitinkamus įsigytus produktus. Pagrindinė pareiga saugoti ir VMVT paprašius pateikti:

   - tiekėjo identifikavimo duomenis;

   - gautą DDS arba (SD) numerį (jei tai pirmasis tolesnės grandinės veiklos vykdytojas);

   - pirkimo dokumentus;

   - gamybos apskaitos dokumentus;

   - pardavimo dokumentus ir pirkėjų duomenis (EUDR 5 str.)

   Susieti su savo parduodamu produktu IPP (angl. DDS) arba SD numerio nereikia.

2. Sveiki, turime keletą klausimų:

Ar galime susigeneruoti savo grupavimą žaliavų ir pavadinti vienu IPP (DDS)?

Pavyzdys. Excel faile įsirašome visus IPP (DDS) iš visų ES tiekėjų ir trečiųjų šalių tiekėjų pagal žaliavos rūšis:

- Beržo mediena
- Spygliuočio mediena
- MDP

- MDF
- OSB
- Fanera

Kiekvieną grupę įvardijame atskiru pavadinimu, pvz. DDS-MDP-01, DDS-MDF-02, DDS-beržas-04, DDS-spygliuotis-05 ir t.t. Klientui pageidavus, nusiųsime išklotinę excel formatu, kokie IPP (DDS) sudaro vieną ar kitą grupę.

Ar galime sąskaitoje nurodyti įrašą dėl IPP (DDS) atskira eilute apačioje, o ne prie kiekvienos prekės, kadangi sąskaitą sudaro daugiau nei 50 prekių pavadinimų.

Pavyzdys. Prekių sudėtyje yra šie DDS: .....

Ar galime eksportuojamai prekei (minkštų baldų medinių karkasų ir jų komponentams) sugeneruoti vieną bendrą IPP Trace sistemoje, t. y. visas gamybai naudojamas žaliavas (mediena, MDP, HDF, OSB ir kt.) sujungti į vieną IPP exporto deklaracijai?

Atsakymas: Taip, teisiškai ir techniškai galima sujungti (grupuoti) kelias žaliavų partijas ar produktus ir juos deklaruoti viename išsamaus patikrinimo pareiškime (IPP / DDS), tačiau tai turi būti daroma laikantis ES informacinės sistemos (EUDR PRODUCTION https://eudr.webcloud.ec.europa.eu/tracesnt/login) taisyklių ir įvertinus teisinę riziką. Daugiau informacijos dėl IPP grupavimo pateikiama DUK prie 5.19, 7.12 klausimų.

Jeigu esate tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojas ar prekiautojas pareigos perduoti IPP (angl. DDS) numerių toliau grandinėje nėra. Eksporto atveju tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojas ar prekiautojas naujo IPP teikti neprivalo.

3. Sveiki, turime tris klausimus:
   Jeigu esame tik EUDR informacijos saugotojas, eksportuojant už ES

ribų, kokį numerį bus reikalinga pateikti muitinėje ir kokiu būdu? Kokiu būdu elektroniniu, ar popieriniu bus gaunama DDS numeriai iš miškininkų? Gal galima gauti pavyzdinę formą?
Klientai (antri ir treti vartotojai grandinėje) prašo pateikti DDS - kaip jiems atsakyti? Pagal reglamentą mes neprivalome jiems pateikti, kaip saugotojai DDS. Ar užtenka taip ir atsakyti ir informacijos nepateikti?

**Atsakymas: Eksportuojant už ES ribų, muitinei privaloma pateikti iš ankstesnio tiekėjo gautą Išsamaus patikrinimo pareiškimo (IPP) registracijos numerį, nurodant jį muitinės eksporto deklaracijoje prie atitinkamo TARIC dokumento kodo (Tolesnės veiklos vykdytojui arba prekiautojui, nurodančiam ankstesnio tiekėjo atliktą išsamų patikrinimą, taikomi TARIC kodai C720 (didelėms / ne MVĮ įmonėms) arba C725 (MVĮ įmonėms), o eksporto atveju – atitinkamai išimties kodai Y196 arba Y188). IPP (angl. DDS) numerio perdavimo forma EUDR nereglamentuojama. EUDR 5 str. nurodyta tolimesnės veiklos vykdytojų
ir prekiautojų pareigos. Jei įmonė nėra EUDR subjektas, kuriam tenka pareiga teikti IPP, tokiu atveju klientui gali būti paaiškinta, koks yra įmonės vaidmuo tiekimo grandinėje ir kokios EUDR (5 str.) pareigos jai taikomos.**

4. Sveiki, kokie HS kodai pagal EUDR reglamentą taikomi baldų gamyboje naudojamoms medžio pagrindu pagamintoms medžiagoms, tokioms kaip fanera, MDF, OSB, MDP ir pan.?

   Atsakymas: Faneros pagrindinis Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodas yra 4412. MDF plokščių (vidutinio tankio plaušo plokščių) pagrindinis Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodas yra 4411. OSB plokščių (orientuotų skiedrų plokščių) pagrindinis Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodas prasideda skaitmenimis 4410. Medžio drožlių plokščių (MDP ir LMDP) pagrindinis Kombinuotosios

nomenklatūros (KN) kodas yra 4410. Pasitikslinimui prašome kreiptis į LR Muitinę: https://lrmuitine.lt/web/guest/verslui/tarifinisreguliavimas/prekiu klasifikavimas/isaiskinimai

5. Sveiki. Ar teisingai suprantame, kad jeigu įmonė Annex I žaliavas perka jau pateiktas ES rinkai, jas tik sunaudoja savo gamyboje, jų neperparduoda, o pagaminti produktai nepatenka į Annex I, tokiai įmonei DDS numerių rinkti nereikia?

   Atsakymas: Jei įmonė iš EUDR I priedo žaliavų gamina tik tokius produktus, kurių KN kodai neįtraukti į EUDR I priedą, tokių galutinių produktų pateikimui rinkai EUDR reikalavimai netaikomi. Todėl tokia įmonė paprastai nebūtų priskiriama prie subjektų, tikrintinų dėl EUDR reikalavimų vykdymo, susijusio su jos tiekiamais galutiniais produktais.

6. Sveiki, esame spaudos paslaugas teikianti įmonė ir gaminame įvairias ir pakuotes, lipnias etiketes, kurių KN kodai patenka po ex 48. Į šias pagamintas pakuotes klientai pakuoja savo produktus ar naudoja etiketes produktų ženklinimui. Gaminiai nėra tiekiami galutinai į rinką kaip atskiras produktas, o kartu su galutiniu produktu (supakuoti vaistai, gėrimas su etikete ir kt.). Kaip turėtų būti taikomas reglamentas ir kokią informaciją turime rinkti mes kaip pakuočių gamintojas? Ir kokią informaciją turime perduoti savo klientui jei jiems EUDR tiekiant į rinką nebegalioja?

   Atsakymas: Kai gaminate tuščias pakuotes, dėžutes ar lipnias etiketes (priskiriamas ex 48 kodui) ir parduodate jas savo klientui (verslo subjektui), šio pardavimo metu pakuotės ir etiketės yra tiekiamos rinkai kaip atskiri produktai, todėl jiems EUDR yra taikomas:

- **Jei pakuotės/etiketės pagamintos iš neperdirbto (pirminio) popieriaus ar kartono, kuris jau buvo patiektas ES rinkai, jūsų įmonė laikoma tolesne tiekimo grandinės veiklos vykdytoja (*downstream operator*). Jums atlikti naujo išsamaus patikrinimo ar teikti naujo pareiškimo (IPP, angl. DDS) ES sistemoje nereikia, tačiau privalote rinkti ir 5 metus saugoti EUDR 5 straipsnyje nurodytą informaciją.**
- **Jei pakuotės/etiketės pagamintos iš 100 % perdirbto popieriaus/kartono (gamybai naudojamos tik atliekos ar perdirbtos medžiagos), EUDR reikalavimai tokiai produkcijai netaikomi.**

Tačiau EUDR visais atvejais netaikomas pakavimo medžiagoms ir talpykloms, kurios naudojamos išimtinai kito rinkai teikiamo produkto apsaugai, prilaikymui, gabenimui ar ženklinimui ir pateikiamos kartu su juo.

Jūsų nurodytu atveju savo klientui jokių IPP numerių ar atsekamumo duomenų perduoti nereikia, nes gamintojas (jei jis yra veiklos vykdytojas) privalo perduoti IPP numerį tik tada, kai jo klientas yra kitas tolesnis veiklos vykdytojas, turintis teisinę pareigą rinkti šiuos numerius dėl į EUDR I priedą patenkančių produktų.

7. Kokie dokumentai yra pakankamas pagrindimas išimtims? Kuomet KN kodas su "ex" pradžia arba konkrečiai jau įvardintoms išimtims , kaip sintetinė guma? Ir ar tokiu atveju bus naudojami pakaitiniai kodai?

Atsakymas: Jei atitinkamas produktas, pvz., „ex 4011 Naujos pneumatinės guminės padangos“, yra pagamintas iš sintetinio ir gamtinio kaučiuko mišinio, veiklos vykdytojas turi atlikti išsamų patikrinimą tik dėl gamtinio kaučiuko sudedamosios dalies.

Sintetinio kaučiuko produktams EUDR reikalavimai netaikomi. EUDR PRODUCTION informacinėje sistemoje išsamaus patikrinimo pareiškimas nerengiamas. Importuojant arba

eksportuojant tokią prekę, muitinės deklaracijoje nurodomas specialus TARIC kodas (Y129).

Priklausomai nuo išimties pobūdžio atitikties dokumentai gali būti techninės gaminio specifikacijos, saugos duomenų lapai, gaminio sudėties sertifikatai, tiekėjo deklaracijos ir pan., įrodančios, kad produkte nėra atitinkamų biržos prekių (pvz., įrodant, kad gaminyje naudojamas tik sintetinis kaučiukas). Tikslus dokumentų sąrašas EUDR neapibrėžtas.

8. Laba diena. Perkame ES rinkai jau anksčiau pateiktas maistines žaliavas (pagal muito kodus **patenka** į EUDR Annex1), iš kurių pagaminame įvairius gaminius (jie pagal muito kodus **nepatenka** į EUDR Annex1). Ar mūsų įmonė, jeigu ji yra pirmasis pirkėjas ES po pirminio operatoriaus, privalo gauti ir išsaugoti 5 metus pirminį DDS Nr. , nors toliau tų produktų neparduoda, o tik naudoja savo gamyboje? Ar EUDR privalomai reikalaus mums pateiktą pirminį DDS numerį išsaugoti, susieti su konkrečiomis mūsų gaminių partijomis, bei saugoti 5 metus? Ar tokiu atveju mūsų įmonė yra Tolesnis tiekimo grandinės veiklos vykdytojas, kuris privalo saugoti DDS Nr.? Prašome nurodyti, kokio detalumo atsekamumo VMVT reikalaus iš mūsų įmonės patikrinimo metu.

   Atsakymas: Jei įmonė iš EUDR I priedo žaliavų gamina tik tokius produktus, kurių KN kodai neįtraukti į EUDR I priedą, tokių galutinių produktų pateikimui rinkai EUDR reikalavimai netaikomi. Todėl tokia įmonė paprastai nebūtų priskiriama prie subjektų, tikrintinų dėl EUDR reikalavimų vykdymo, susijusio su jos tiekiamais galutiniais produktais.

9. Norėčiau pasitikslinti dėl gamintojų vaidmens pagal EUDR. Jei įmonė Lietuvoje iš kitos ES įmonės perka jautieną ir iš jos pagamina kitą EUDR taikomą jautienos produktą, ar tokia įmonė laikoma Downstream operator, ar Operator (Upstream Operator)? Ir kaip

tokiu atveju nustatoma, ar gamintojas turi pats pateikti naują DDS ir gauti naują DDS reference number?

Atsakymas: Tokiu atveju įmonė laikoma tolesniu tiekimo grandinės veiklos vykdytoju (angl. Downstream operator), o naujo DDS teikti nereikia. Jei jūs perkate iš ES įmonės ir perparduodate ar pagaminate kitą produktą, kuriam taikomas EUDR, visais atvejais nebereikia naujo DDS. Rekomenduojame pažiūrėti dokumentą https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8c52026c-a8ce-11f1-b9e5-01aa75ed71a1/language-en

10. Jei esame prekiautojas perkantis iš prekiautojo - DDS numerio administravimo prievolės nebelieka?

Atsakymas: Tikrai taip, tokiu atveju tokios pareigos nėra.

11. Kaip tą reikia vertinti atveju, jei gaminys bus parduotas per exportą kitai ES šaliai? Tiesiog informuoti tolesnį prekiautoją grandinėje, kad jam neteiksime DDS, nes patys esame ne pirmasis prekiautojas grandinėje? Ir to užteks kaip pagrindimo- jei DDS klientas reikalaus.

Atsakymas: Jei įmonė tiekia produktą kitam subjektui ES ir pagal EUDR nėra subjektas, kuriam tenka pareiga teikti DDS, tokiu atveju klientui gali būti paaiškinta, koks yra įmonės vaidmuo tiekimo grandinėje ir kokios EUDR pareigos jai taikomos.

12. Sveiki, jei esame lovu gamybos įmonė į musu viena balda ieina daug skirtingu medienos gaminiu tokiu kaip mediena, faniera, MDP, HDF, MPP medžiagas perkame iš lietuvos tiekėju ir parduodame lietuvos pirkėjam mum su kiekviena žaliava pateiks skirtingus kodus tad man užtenka perduoti koda pirkejams toliau ar turi buti tikslus

atsekimas kiekvieno gaminio kuriam buvo sunaudotos žaliavos (kiekviena diena parduodama daug skirtingu gaminiu ir visi jie skirtingi).

Atsakymas: Jums užtenka surinkti iš tiekėjų gautus IPP numerius prie žaliavų pirkimo dokumentų. Neprivalote sekti, kuri konkreti MDP plokštė ar fanera pateko į konkrečią šiandien pagamintą ar parduotą lovą – pakanka turėti įrodymus, kad visos gamyboje naudojamos žaliavos buvo įsigytos su galiojančiais tiekėjų IPP numeriais.

13. Laba diena. Gamybos ir sandėliavimo metu fiziškai maišome kelių tiekėjų žaliavą, kuriai priskirti skirtingi DDS numeriai. Ar parduodant produktą būtina vidinėje apskaitoje konkrečią parduodamą partiją susieti su konkrečiais įeinančios žaliavos DDS numeriais, ar pakanka registruoti gautus DDS numerius ir užtikrinti įeinančių bei išeinančių kiekių atsekamumą?

Atsakymas: Ne, vidinėje apskaitoje konkrečios parduodamos produkcijos partijos nebūtina susieti su konkrečiais įeinančios žaliavos IPP (angl. DDS) numeriais. Reikalavimas yra susieti IPP registracijos numerius ir deklaracijų identifikavimo numerius su gaunamų, bet ne su išvežamų produktų srautais.

14. Laba diena, jei perkame medienos gaminį iš trečiosios šalies ir vėliau jį parduodame į ES, tuomet mes turime užregistruoti sistemoje ir gauti DDS numerį? O kaip tuomet su muitine, kol gaminys pateks pas mus? Kokį kodą nurodyti sąskaitose?

Atsakymas: Taip, importuojant medienos gaminį iš trečiosios šalies ir parduodant jį ES rinkoje, privalote atlikti išsamų patikrinimą, užregistruoti pareiškimą informacinėje sistemoje (EUDR Production https://eudr.webcloud.ec.europa.eu/tracesnt/login) ir gauti DDS numerį, kurį ir nurodysite muitinės deklaracijoje. Taip pat, jums

kaip veiklos vykdytojui reikės perduoti šį DDS numerį tolesniam tiekimo grandinės dalyviui - šio perdavimo forma nėra reglamentuota, todėl numeris gali būti įrašytas į sąskaitą, perduotas el. paštu ar kt.

15. Pareiga perduoti DDS numerį tenka veiklos vykdytojui, o kam tenka pareiga saugoti DDS Nr. 5 metus? Mums neaišku ar privalėsime saugoti DDS Nr., jei gausime su prekėmis/žaliavomis.

Atsakymas: Pareiga saugoti IPP (angl. DDS) numerį ir susijusius duomenis 5 metus tenka veiklos vykdytojui, pirmajam tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojui ir pirmajam prekiautojui.

16. Tai užsitvirtinimui - pakanka tiesiog informuoti savo klientus, ar kaip klientui patiems gauti raštišką informaciją iš savo tiekėjų (kuomet abejais atvejais rolė yra tolesnis prekiautojas tiekėjų grandinėje perkantis iš prekiautojo), kad DDS nr tolesnei tiekėjų grandinei atsižvelgiant į rolę neprivaloma ir teikiama nebus. Kaip tuomet reguliavimo tarnybų patikros atveju- reikės nukreipti/ informuoti iš kokio tiekėjo pirkimo (o jei tikrina mūsų klientą- jis informuotų, kad pirkimą vykdė iš mūsų įmonės) ir taip "grandinėlė" patikros atveju keliaus iki pirmo prekiautojo pirkusio iš veiklos vykdytojo DDS įvertinimui?

Atsakymas: Jei pagal įmonės vaidmenį tiekimo grandinėje IPP (angl. DDS) numerio perduoti nereikalaujama, rekomenduotina klientui paaiškinti įmonės vaidmenį tiekimo grandinėje ir nurodyti, kodėl IPP (angl. DDS) numeris neteikiamas. Teisės aktai nenustato pareigos gauti atskirą raštišką tiekėjo patvirtinimą, kad IPP (angl. DDS) nebus perduodamas, tačiau toks paaiškinimas ar susirašinėjimas gali būti naudingas siekiant išvengti neaiškumų tarp tiekimo grandinės dalyvių. Kompetentingai institucijai atliekant patikrinimą, kiekvienas tiekimo grandinės subjektas turėtų gebėti identifikuoti savo tiekėją ir pateikti turimą informaciją apie produkto kilmę bei

tiekimo grandinę. Prireikus kontrolė gali būti vykdoma nuosekliai per tiekimo grandinę iki subjekto, kuriam buvo taikoma pareiga pateikti IPP (angl. DDS).

17. Ar rizikos vertinimas ne veiklos vykdytojui privalomas?

Atsakymas: Kurie nėra veiklos vykdytojai (tolesniems tiekimo grandinės dalyviams bei prekiautojams), rizikos vertinimas pagal EUDR 10 straipsnį nėra privalomas, nes jiems taikoma tik pareiga rinkti ir saugoti informaciją apie savo tiesioginius verslo partnerius bei gautus išsamaus patikrinimo pareiškimų (IPP) numerius (jei tiekėjas yra pirminis veiklos vykdytojas).

18. Netgi jeigu tik perkame Annex 1 žaliavas iš kitų ES tiekėjų, naudojame jas savo gamyboje ir gaminame/tiekiame ne Annex 1 gaminius? Ir tokiu atveju turime saugoti, gavę DDS numerius iš savo tiekėjų?

Atsakymas: Ne, tokiais atvejais EUDR jūsų veiklai netaikomas ir teisinės pareigos rinkti ar saugoti tiekėjų IPP (angl. DDS) numerius jūs neturite.

19. Jei yra mažmeninio pardavimo tinklas, ir asortimente yra 35 tūkst. prekių pavadinimų. Kaip rekomenduotumėte tokius aplankus valdyti?

Atsakymas: Rekomenduojame identifikuoti, kurioms prekybos tinklo asortimente esančioms prekėms taikomi EUDR reikalavimai ir įvertinti, kokios pareigos pagal EUDR tenka jūsų įmonei. Kiekviena įmonė EUDR įgyvendinimą sprendžia individualiai pagal savo veiklos pobūdį.

20. Esame vidutinio dydžio įmonė. Iš ES gamintojų perkame kartoną ir iš jo gaminame spausdintinę pakuotę maistui pakuoti, kurią parduodame tiek LT ir ES. Įsivardiname save kaip Downstream operator pagal EUDR. Ar privalome registruotis DDS sistemoje? ar turime generuoti naujus DDS kodus gaminiams ir kartono? Ar pakanka kaupti informaciją gaunamą iš tiekėjų, kurie DDS nr žaliavai (kartonui) pateikia sąskaitose / pakavimo/ pristatymo dokumentuose? Kokią informaciją nuo 2027-01-01 dėl EUDR reglamento privalome nurodyti parduodamiems gaminiams iš kartono? Ar turime pateikti deklaraciją? Klientai, mūsų gaminamų pakuočių pirkėjai (treti vartotojai grandinėje) prašo pateikti DDS mūsų gaminiams. Koks atsakymas turėtų būti pateiktas klientams, jeigu mes neprivalome nei generuoti gaminiams DDS nei perduoti visų gautų DDS žaliavoms nr kurie buvo panaudoti gaminiams pagaminti.

Atsakymas: Tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojai turi registruotis ES sistemoje tik jei jie priskiriami didelėms įmonėms, t. y. nepriskiriamos MVĮ.
Tolesnės grandinės veiklos vykdytojai išsamaus patikrinimo pareiškimų ar deklaracijų (IPP, angl. DDS) į ES informacinę sistemą neteikia ir naujų IPP numerių negeneruoja.
Jūsų, kaip tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojo pareigos nurodytos EUDR 5 str.
IPP numerio perdavimo pareiga nustatyta tik pirminiams veiklos vykdytojams, t. y. tiems, kurie produktą ar žaliavą ES rinkai pateikia pirmą kartą – tolesniems tiekimo grandinės veiklos vykdytojams tokios pareigos nėra. Klientams, kurie reikalauja pateikti IPP numerį, kurio jūs pateikti neprivalote (o tam tikrais atvejais jo ir visai neturėsite, kai pirksite prekes iš antro ar tolimesnio tiekimo grandinės dalyvio), siūlome nurodyti, kad vadovaujantis EUDR 5 str. toks reikalavimas yra neteisėtas.

21. Esame vidutinio dydžio įmonė - gaminame minkštus baldus. Mūsų tiekėjai (baldų karkaso gamintojai) yra mažos įmonės. Jie neteiks mums DDS kodo iki 2027.06 mėn.? Iš kur mes jį gausime iki to laiko?

Atsakymas: Šiuo atveju svarbūs du aspektai:
1. Svarbi išimtis medienos produktams
Nors labai mažoms ir mažosioms įmonėms pagrindinių EUDR pareigų taikymas yra atidėtas iki 2027 m. birželio 30 d., ši išimtis netaikoma medienai ir medienos produktams, kurie buvo įtraukti į ES Medienos reglamento (EUTR Nr. 995/2010) priedą. Jeigu jūsų tiekėjai patys kerta medieną arba gamina pirminius medienos gaminius (pavyzdžiui, pjautinę medieną ar kitus medienos gaminius, kuriems jau galiojo EUTR reikalavimai), jiems EUDR reikalavimai įsigalioja bendra tvarka – nuo 2026 m. gruodžio 30 d.
Tokiu atveju jie privalės atlikti išsamų patikrinimą ir pateikti jums IPP (angl. DDS) registracijos numerį jau nuo 2026 m. gruodžio 30 d. (pažymėtina, kad jei jūsų tiekėjas priskiriamas tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojui, jis jums IPP numerio perduoti neprivalo).

2. Ką daryti, jei mažas tiekėjas iš tiesų naudojasi atidėjimu iki 2027 m. birželio 30 d.?
Jei baldų karkasų gamintojai atitinka mažos įmonės kriterijus ir teisiškai pasinaudoja taikymo atidėjimu (t. y. iki 2027 m. birželio 30 d. jie neprivalo teikti IPP deklaracijų informacinėje sistemoje ir jums šio numerio neperduoda):
Tokiu atveju jums nereikia ieškoti ar patiems kurti trūkstamo IPP. Mažiesiems tiekėjams taikomas atidėjimas atitinkamai sumažina pareigų apimtį ir tolesniems tiekimo grandinės dalyviams (jūsų įmonei).
Jūsų, kaip tolesnio tiekimo grandinės veiklos vykdytojo (downstream operator), pareiga tokiu atveju yra tik surinkti ir 5 metus saugoti patikrinamus įrodymus, patvirtinančius, kad žaliava/karkasai iš mažojo tiekėjo buvo įsigyti jo atidėjimo laikotarpiu (iki 2027 m. birželio 30 d.).

22. Ar mažai įmonei eksportuojant prekes (juodalksnio lentas) į trečiąją šalį reikia per Traces sistemą sugeneruoti DDS, rinkti duomenis apie tiekėją, atlikti rizikos vertinimą ir pan.?

Atsakymas: Jei juodalksnio lentas įsigijote iš ES gamintojo / tiekėjo, kuris jau atliko išsamų patikrinimą:

- **registruotis EUDR informacinėje sistemoje (EUDR PRODUCTION** https://eudr.webcloud.ec.europa.eu/tracesnt/login) **nereikia. Ši prievolė taikoma tik tolesniems tiekimo grandinės dalyviams, kurie nėra MVĮ.**
- **Atlikti išsamaus patikrinimo, rizikos vertinimo ar teikti IPP (angl. DDS) pareiškimų nereikia.**
- **Eksportuojant prekes muitinei nurodyti IPP (angl. DDS) numerio nereikia. Deklaracijoje taikomas specialus TARIC išimties kodas, skirtas tolesniems tiekimo grandinės dalyviams.**
- **Išlieka pareiga saugoti tiesioginio tiekėjo kontaktinius duomenis ir iš jo gautą IPP (angl. DDS) registracijos numerį 5 metus.**

Jei perkate stačią mišką, medžius kertate patys ir gaminate lentas eksportui, EUDR PRODUCTION informacinėje sistemoje turi būti teikiama vienkartinė supaprastinta deklaracija (SD) ir gaunamas deklaracijos identifikavimo numeris.

23. Laba diena, ar veiklos vykdytoja anketa turi būti pildoma kaskart iš naujo prieš kiekvieną prekių importą ir DDS teikimą?

Atsakymas: Veiklos vykdytojai, vadovaujantis EUDR 8 straipsnio 1 dalimi atlieka išsamų patikrinimą (tam mes rekomenduojame užpildyti veiklos vykdytojo anketą) prieš pateikdami rinkai arba eksportuodami atitinkamus produktus.

24. Ar EUDR sistema jau veikia po visų atnaujinimų? Jei mes užregistruojame ir turime DDS numerį, ar mūsų klientui užtenka DDS numerio, ar klientas vis dėl to gali iš mūsų reikalauti atviros visos grandinės? Sąskaitų ir dokumentų?

Atsakymas: Teisiškai pagal EUDR jūsų klientui visiškai pakanka pateikti tik gautą DDS registracijos numerį. Reikalauti atverti visą tiekimo grandinę, teikti sąskaitas faktūras ar kitus vidinius komercinius dokumentus pagal reglamentą klientas teisės neturi.

25. Kaip elgtis kai tos pačios prekės skirtingos partijos yra vežamos iš skirtingų sandėlių ES ir Didž. Britanijos?

Atsakymas: Partijai iš ES sandėlio naujo išsamaus patikrinimo atlikti nereikia, nes prekė jau yra pateikta ES rinkai ir jai taikomas ankstesnis IPP registracijos numeris. Tuo tarpu partija iš Didžiosios Britanijos sandėlio yra laikoma importu iš trečiosios šalies, todėl prieš ją išleidžiant į laisvą apyvartą būtina atlikti patikrinimą ir pateikti naują Išsamaus patikrinimo pareiškimą (IPP) EUDR Production sistemoje.

26. Ar reikės turėti atskirą atsekamumo sistemą dėl EUDR?

Atsakymas: Atskira atsekamumo sistema nėra reikalaujama. Svarbiausia, kad būtų užtikrinta atitiktis EUDR reikalavimams (prieš tai nustačius vietą tiekimo grandinėje https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8c52026c-a8ce-11f1-b9e5-01aa75ed71a1/language-en).

27. Kaip medieną įvertinti kilogramais? Kai viskas pateikta m3, ar urėdijos pateiks pirkėjams kilogramais?

Atsakymas: Pagal EUDR medienos kiekio deklaravimo reikalavimai priklauso nuo to, ar produkcija kerta ES išorės sieną, ar juda ES vidinėje rinkoje:

Deklaravimo reikalavimai importo ir eksporto atveju (kertant ES sieną): Išsamaus patikrinimo pareiškime (IPP, angl. DDS)) ir muitinės deklaracijoje produkto kiekį privaloma nurodyti grynosios masės kilogramais. Jei pagal atitinkamą Kombinuotosios nomenklatūros kodą yra nustatytas papildomas matavimo vienetas (pvz., kubiniai metrai), privaloma nurodyti abiejų tipų matavimo vienetus.

Grynosios masės sąvoka: Grynoji masė reiškia paties medienos produkto svorį be talpyklų, pačių palečių, įvyniojimo ar kitų pakavimo medžiagų svorio3.ES vidinės rinkos sandoriuose: Veiklos vykdytojams ir perdirbėjams ES viduje kiekį leidžiama nurodyti grynąja mase (kg), tūriu arba vienetų skaičiumi.

28. Jei tiekėjas pateikia DDS, o ne koordinates tai kaip jį panaudoti savo produkto gamybai?

Atsakymas: Jei tiekėjas perduoda IPP (angl. DDS) numerį, o ne koordinates, Jūs galite naudoti žaliavą gamyboje remdamiesi tuo IPP (angl. DDS) numeriu. EUDR nenumato bendros pareigos kiekvienam vėlesniam tiekimo grandinės dalyviui gauti ir saugoti pirmines geolokacijos koordinates, jei jis remiasi ankstesnėje grandyje pateiktu IPP (angl. DDS).

29. Jeigu vienas DDS apima kelis miško sklypus ir kelis tiekimus, ar atsiradus papildomam miško sklypui turi būti teikiamas naujas DDS, ar galima papildyti jau pateiktą DDS?

Atsakymas: Jau pateikto ir galiojančio išsamaus patikrinimo pareiškimo IPP (angl. DDS) papildyti naujais miško sklypais negalima, nes jame užfiksuojami tik pradiniai gamybos vietų bei produktų duomenys. Todėl atsiradus papildomam miško sklypui, privaloma pateikti naują DDS, kurį EUDR Production sistemoje galima greičiau paruošti panaudojus funkciją „kopijuoti kaip naują“

30. Sveiki, Ar iš EU medienos tiekėjų reikia pateikti pareiškimą?

Atsakymas: Išsamaus patikrinimo pareiškimą į ES informacinę sistemą teikia veiklos vykdytojai (pirmieji produkto teikėjai ES rinkai). Tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojams ar prekiautojams tokios pareigos nėra. Jei jūs perkate iš EU tiekėjo ir parduodate EUDR I priede nurodytus produktus, jūsų pareigos apibrėžtos EUDR 5 straipsnyje.

31. Jeigu aš esu Downstrea Operator, man taip pat reikės vesti duomenis į EU Login?

Atsakymas: Pagal EUDR 5 str. 2 d. tolesni tiekimo grandinės veiklos vykdytojai ir prekiautojai, kurie nėra MVĮ, prieš pateikdami, tiekdami rinkai arba eksportuodami atitinkamus produktus, privalo užsiregistruoti EUDR PRODUCTION informacinėje sistemoje. Kitų duomenų į EUDR PRODUCTION informacinę sistemą vesti nereikia, nepriklausomai nuo įmonės dydžio.

32. Jei mūsų tiekėjas mums nepateiks koordinačių, o mūsų klientas jų prašo iš mūsų, tačiau realiai mes jų nematome - kaip elgtis tokiu atveju?

Atsakymas: Pareiga pirminiam veiklos vykdytojui yra perduoti IPP (angl. DDS) numerį. Geolokacijos duomenų perdavimas yra neprivalomas.

33. Jei prekės keliauja iš Lietuvos į EU šalis, ar reikalinga pateikti dokumentuose kituose, nei muitinei?

Atsakymas: Ne, EUDR reglamente nėra privalomo reikalavimo įrašyti IPP registracijos numerį į konkrečius gabenimo dokumentus vežimui ES viduje, tačiau šį numerį privaloma perduoti tiesioginiam ES verslo pirkėjui bet kokiu pasirinktu būdu (pvz., sąskaitoje faktūroje, e. laiške ar kt.).

34. Ar teisingai suprantu, kad jeigu aš esu Downstream operator, maža įmonė, tai man užtenka tiesiog rinkti tiekėjų pateiktą info?

Atsakymas: Paskaitykite EUDR 5 str. "Tolesnių tiekimo grandinės veiklos vykdytojų ir prekiautojų pareigos" https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02023R1115-20251226

35. Jei dešrelių partijai panaudotos dvi jautienos partijos, ar VMVT patikrinimo metu reikalaus įrodyti, kuris DDS numeris susijęs su kiekvieną iš jų, net jei pačių dešrelių KN kodas nepatenka į EUDR I priedą? Jei taip, kokia konkreti EUDR nuostata nustato šią pareigą?

Atsakymas: Jei įmonė iš jautienos gamina tik tokius produktus, kurių KN kodai neįtraukti į EUDR I priedą, tokių galutinių produktų pateikimui rinkai EUDR reikalavimai netaikomi. Todėl tokia įmonė nebūtų priskiriama prie subjektų, tikrintinų dėl EUDR reikalavimų vykdymo, susijusio su jos tiekiamais galutiniais produktais.
Tačiau jei įmonė gamina kelis produktus ir bent vieno iš jų KN kodas yra įtrauktas į EUDR I priedą, tokia įmonė laikytina EUDR reguliuojamos tiekimo grandinės dalyve. Tokiu atveju jai taikomi Reglamente nustatyti įpareigojimai pagal jos vaidmenį tiekimo grandinėje, o VMVT gali vertinti šių pareigų vykdymą, įskaitant informacijos ir dokumentų, susijusių su EUDR reglamentuojamais produktais, saugojimą bei pateikimą kontrolės metu.

36. Bet DDS numeris skiriasi kiekvienai partijai? tai turi būti pateikta su važtaraščiu ar ir sf. ? Ar tik muitinės dokumentuose?

Atsakymas: Vienas išsamaus patikrinimo pareiškimas (IPP, angl. DDS) gali apimti ne vieną, o kelias skirtingas fizines produktų partijas ar siuntas (iki 1 metų laikotarpį), jei dėl visų jų yra atliktas patikrinimas, deklaruotas visas kiekis ir surinktos geografinės koordinatės. Tokiu atveju kelioms partijoms bus naudojamas tas pats DDS registracijos numeris.

Naujas IPP teikiamas (ir naujas registracijos numeris sugeneruojamas) tada, kai nauja partija gauta iš naujų žemės

sklypų/tiekėjų, kai išnaudojamas ankstesniame pareiškime deklaruotas kiekis arba kai praeina vieni metai.

Kai prekės kerta ES išorės sieną (importuojamos arba eksportuojamos pirminio veiklos vykdytojo), IPP registracijos numerį privaloma įrašyti į importo arba eksporto muitinės deklaraciją.

EUDR nėra nuostatos, kad IPP numeris privalomai turi būti įrašytas krovinių važtaraštyje ar sąskaitoje faktūroje gabenant prekes ES viduje. Tačiau pirminis veiklos vykdytojas privalo perduoti šį IPP numerį savo tiesioginiam pirkėjui (pirmajam tolesniam tiekimo grandinės dalyviui). Perdavimo būdas yra laisvas: tiekėjas gali laisvai pasirinkti, kaip patogiausia šį numerį perduoti pirkėjui – jį galima nurodyti sąskaitoje faktūroje, krovinių važtaraštyje, atsiųsti el. paštu ir kt.

37. Ką daryti, jei mūsų tiekėjui šis reglamentas bus taikomas nuo 2027 m. birželio ir mums nepateiks DDS? Nes mums jau bus taikoma nuo gruodžio mėn.

Atsakymas: Tiekėjui esant labai mažai arba mažajai įmonei (įsteigtai iki 2024 m. gruodžio 31 d.), pagal Reglamento (ES) 2023/1115 38 str. 3 d. EUDR nuostatų taikymas yra atidėtas iki 2027 m. birželio 30 d. Pereinamuoju laikotarpiu minėtas tiekėjas neprivalo atlikti išsamaus patikrinimo bei teikti supaprastintų deklaracijų (SD) EUDR informacinėje sistemoje. Dėl šio teisėto atidėjimo nuo standartinių išsamaus patikrinimo pareigų šios produkcijos atžvilgiu yra atleidžiami ir tolesni tiekimo grandinės veiklos vykdytojai bei prekiautojai, įsigyjantys minėtas prekes (net jeigu patiems tolesniems subjektams bendrasis reglamentas pradedamas taikyti nuo 2026 m. gruodžio 30 d.).

Pagal Europos Komisijos oficialių DUK 9.1 klausimo išaiškinimą, tolesnių rinkos dalyvių pareigos šioms prekėms iki 2027 m. birželio 30 d. apribojamos atitikties įrodymų surinkimu. Privaloma surinkti ir 5 metus saugoti pakankamus bei patikrinamus įrodymus,

patvirtinančius, kad žaliava ar produktas iš mažojo tiekėjo rinkai buvo pateikti iki jam taikomos atidėtos datos (t. y. iki 2027 m. birželio 30 d.).

Šiam pagrindimui EUDR informacinėje sistemoje įrašų pildyti nereikia – atitikčiai pagrįsti patikrinimo metu pakanka įprastų komercinių ir logistikos dokumentų:

- **Pirkimo–pardavimo sutarčių bei pirkimo sąskaitų faktūrų;**
- **Gabenimo ir pristatymo dokumentų;**
- **Kitų komercinių dokumentų, įrodančių faktinę prekės perdavimo arba pateikimo rinkai datą iki 2027 m. birželio 30 d.**

38. Sveiki. Įmonė vykdo didmeninę prekybą. Prekes klientams kraunamos ant CHEP bei EURO padėklų. Chep nuomojami padėklai is Chep sistemos. Euro padėklai perkami iš Lietuvoje veikiančios įmonės (tiek nauji perkami, tiek naudoti). Ar mus liečia EUDR, ar turime kažką daryti?

Atsakymas: Dėl padėklų, ant kurių kraunate ir gabenate savo prekes klientams, jums papildomų EUDR reikalavimų taikoma nebus ir specialių veiksmų atlikti nereikia. EUDR reikalavimai būtų taikomi tik tuo atveju, jei patys padėklai būtų parduodami kaip produktai.

39. Jeigu mes esame įmonė, kuri perka medienos produktus iš EU gamyklų ir juos parduoda ES rinkoje, kas mes esame operator ar trader? Ar turime rinkti kodus?

Atsakymas: Tokiu atveju jūs esate prekiautojas ir jūsų pareigos yra nurodytos EUDR 5 str.

40. Turime skerdyklą. Jei jautieną perkame iš ES skerdyklos, kuri nėra pirmasis galvijų ES rinkai pateikęs veiklos vykdytojas ir ji neperduoda mums DDS nr., kokių KONKREČIŲ įrodymų VMVT reikalaus patikrinimo metu, kad galėtume šią jautienos žaliavą toliau naudoti gamyboje?

Atsakymas: Informacija ir dokumentai yra išvardyti EUDR 5 str.

41. Sveiki, kodėl vertinant įmonės kategoriją, nesivadovaujama Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo 4 str.? Konkrečiai 4 str. 2 d. 1 p.

Atsakymas: Specialiai dėl to kreipėmės į Europos Komisiją ir gavome atsakymą, kad siekiant užtikrinti vienodą taikymą ir nuostatas reikia vadovautis atitinkamoje direktyvoje nurodytais parametrais: Direktyvos 2013/34/ES 3 straipsnio 1 dalyje, 3 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje ir 3 straipsnio 3 dalyje. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:02013L0034-20260318

42. Kokius konkrečius veiksmus turėtų atlikti tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojas, jeigu gaminame baldus iš įvairių žaliavų, kurias tiekia kiti veiklos vykdytojai, tiek su dokumentais, tiek informacinėje sistemoje? Ar veiklos vykdytojai, iš kurių perkame žaliavas, turės pateikti DDS numerius mums? Ar mes turėsime šiuos DDS numerius saugoti savo informacinėje sistemoje?

Atsakymas: Tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojų pareigos nurodytos EUDR 5 str. Išsamaus patikrinimo pareiškimų (IPP, angl. DDS) numerius jums turės pateikti pirminiai veiklos vykdytojai, t. y. tie, kurie tiekia produktus ar žaliavas ES rinkai pirmą kartą (tolesnės tiekimo grandinės veiklos vykdytojai ir prekiautojai IPP numerių neperdavinės). Gautus IPP numerius reikia 5 metus saugoti bet kokioje įmonės vidinėje apskaitoje (pvz., gautose sąskaitose faktūrose, pirkimo sutartyse ar atskirame skaitmeniniame segtuve). Svarbiausia – gebėti šiuos duomenis per pagrįstą laiką gauti ir pateikti, jei to paprašys kompetentingos institucijos.
Pažymėtina, kad tolesni tiekimo grandinės veiklos vykdytojai, kurie nėra MVĮ, ir prekiautojai, kurie nėra MVĮ, prieš pateikdami

ar tiekdami rinkai arba eksportuodami atitinkamus produktus turi užsiregistruoti ES informacinėje sistemoje.

43. Iš tiekėjų gavome geojson su 2000 skirtingų poligonų. gamintojas deklaruoja, kad mediena bus naudojama iš šių 2000 poligonų ateinančius 2 metus. Ar pagal reglamentą užtenka tokio atsekamumo, ar reikia, kad kiekvienos siuntos atsekamumas būtų susietas su konkrečiu poligonu iš tų 2000?

Atsakymas: Išsamaus patikrinimo pareiškimas (IPP, angl. DDS) neturėtų apimti siuntų ar gamybos partijų laikotarpiu, ilgesniu nei vieni metai nuo pareiškimo pateikimo dienos. Taip yra todėl, kad pagal EUDR 12 straipsnio 2 dalį veiklos vykdytojai privalo bent kartą per metus peržiūrėti savo išsamaus patikrinimo sistemą. Todėl deklaruoti 2000 poligonų masiškai 2 metams į priekį teisiškai neleidžiama.

Didesnio kiekio poligonų įtraukimas ir deklaravimas vienu IPP yra galimas (ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui), tačiau atkreiptinas dėmesys, kad jei patikros metu paaiškės, kad bent viename iš šių 2000 sklypų buvo padarytas pažeidimas (pvz., neteisėtas kirtimas ar po 2020 m. sunaikintas miškas taip, kaip tai suprantama pagal EUDR), VISA į tą IPP įtraukta produkcija ir visos siuntos teisiškai taps neatitinkančiomis reikalavimų, grės sankcijos ir jų tiekimas rinkai bus sustabdytas.

44. Esame didelė Maisto ir pašarų gamybos įmonė, importuojame žaliavas iš trečiųjų šalių, jas perparduodame, iš dalies žaliavų gaminame ir parduodame vartojimui produktą, kuris nepatenka po EUDR. Suprantame, kad importo metu turėsime teikti IPP ir atlikti veiksmus susijusius su TK vertinimu ir pan. O kaip dėl pagaminto produkto, kuriame įdėta į EUDR patenkanti žaliava? Jei žaliava tik muitinės sandėlyje, neimportuota ir vykdome tranzito procedūrą - IPP

ir visų atsekamumų atlikti neturime? Jei žaliavą importuojame po muitinio saugojimo, tik tuomet teikiame IPP tuo metu-importuodami?

Atsakymas: Importuodama į EUDR taikymo sritį patenkančias žaliavas iš trečiųjų šalių ir jas perparduodama, jūsų didelė įmonė veikia kaip pirminis veiklos vykdytojas, todėl prieš išleidžiant žaliavas į laisvą apyvartą privalo atlikti išsamų patikrinimą, pateikti išsamaus patikrinimo pareiškimą IPP (angl. DDS) EUDR Production sistemoje (https://eudr.webcloud.ec.europa.eu/tracesnt/login) ir perduoti jo registracijos bei patikrinimo numerius savo pirkėjams. Įvežant iš trečiųjų šalių į EUDR I priedą patenkančią žaliavą, importo metu privaloma atlikti išsamų patikrinimą ir pateikti IPP (angl. DDS), tačiau iš jos pagamintam galutiniam produktui, kuris į I priedą nepatenka, IPP teikti nebereikia. Reglamentas taikomas tik jo I priede nurodytiems produktams. Į I priedą neįtrauktiems produktams Reglamento reikalavimai netaikomi, net jei juose yra atitinkamų biržos prekių, patenkančių į Reglamento taikymo sritį. Atitinkami produktai, kuriems įforminamos kitos, nei išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūros (pvz. muitinis sandėliavimas, laikinasis įvežimas perdirbti, laikinasis įvežimas, tranzitas), nelaikomi pateiktais rinkai pagal EUDR.

45. Gal galit patikslinti kaip yra, jeigu įmonė parduoda medieną (rąstus) iš savo, nuosavo miško. Kokią yra eiga? ar reikia pareiškimo plano ar kažko kito?

Atsakymas: Kai įmonė kerta medieną (rąstus) savo nuosavame miške ir ją parduoda ES rinkoje, pagal EUDR ji laikoma pirminiu veiklos vykdytoju. Veiksmų eiga priklauso nuo jūsų įmonės dydžio.

46. Ir kaip yra su biokuru? Kai parduoti kaip kirtimo atliekas.

Atsakymas: Tiek iš medienos pagamintam biokurui, tiek miško kirtimo liekanoms EUDR yra taikomas. Jie yra EUDR I priede nurodyti produktai:

4401 Malkinė mediena, turinti rąstgalių, pliauskų, šakų, žabų kūlelių arba panašų pavidalą; medienos skiedros arba smulkiniai; pjuvenos, medienos atliekos ir atraižos, neaglomeruotos arba aglomeruotos ir turinčios rąstgalių, briketų, granulių arba panašų pavidalą.

47. Jeigu turiu 2000 poligonų geojson formatu, juos tikrinu pasitelkdama QGIS (ar kt. įrankius) ir gaunu, kad 10 iš šių poligonų galimai užfiskuotas miško praradimas, FAQ ar kažkuriame Reglamento išaiškinime radau informaciją, kad tokiu atveju Geojson koordinatės laikomos netinkamomis visiems 2000 poligonų. Ką daryti tokiu atveju? Prašyti, kad tiekėjas išskaidytų koordinates pagal siuntas? O kas jeigu nesutiks? Regalmentas šiuo atveju gana griežtas - bendradarbiavimo nutraukimas?

Atsakymas: Europos Komisijos DUK (5-oji redakcija) 1.4 klausimas: Pagal Reglamentą neleidžiama taikyti masės balansu grindžiamo kilmės grandinės modelio, kuriame galima bet kuriuo tiekimo grandinės etapu sumaišyti su miškų naikinimu nesusijusias biržos prekes su nežinomos kilmės ar su miškų naikinimu susijusiomis biržos prekėmis. Biržos prekes, pateikiamas ES rinkai arba eksportuojamas iš ES, reikia kiekvienu tiekimo grandinės etapu atskirti nuo nežinomos kilmės arba su miškų naikinimu susijusių biržos prekių.
DUK 1.5: Jei dalis atitinkamo produkto neatitinka reikalavimų, reikalavimų neatitinkanti dalis turi būti identifikuota ir atskirta nuo likusios dalies prieš tai, kai atitinkamas produktas pateikiamas ES rinkai ar eksportuojamas, ir ta produkto dalis negali būti nei pateikta ES rinkai, nei eksportuota.
Jei tokios produkto dalies identifikuoti ir atskirti neįmanoma, pavyzdžiui, dėl to, kad reikalavimų neatitinkantys produktai yra sumaišyti su kitais produktais, tai reiškia, kad visas atitinkamas produktas neatitinka reikalavimų, nes neįmanoma užtikrinti

EUDR 3 straipsnyje nustatytų sąlygų laikymosi. Todėl tokio produkto negalima nei pateikti ES rinkai, nei eksportuoti.

48. Jeigu tiekėjui priskiriame Įgaliotojo atstovo funkciją, jis tik pateikia duomenis ES sistemoje, tačiau visa atsakomybė ir toliau lieka mums, operatoriams?

Atsakymas: Vadovaujantis EUDR 6 straipsniu veiklos vykdytojui paskyrus įgaliotąjį atstovą, jis vis tiek lieka atsakingas už atitinkamo produkto atitiktį.